

УДК 7.079: 792.8

DOI 10.32461/2226-3209.4.2025.351838

Цитування:

Корисько Н. М., Рева Т. С. Класична хореографія як інструмент культурної дипломатії (на прикладі міжнародної діяльності оперних театрів України у 2024–2025 роках). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 4. С. 81–86.

Korysko N., Reva T. (2025). Classical Choreography as a Tool of Cultural Diplomacy (On the Example of International Activities of Ukrainian Opera Theatres in 2024–2025). *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 4, 81–86 [in Ukrainian].

Корисько Наталія Михайлівна,
заслужений працівник культури України,
доцент, доцент кафедри хореографії
Національної академії керівних
кадрів культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0002-8478-6607>
horeograph@dakkkim.edu.ua

Рева Тетяна Сергіївна,
кандидат політичних наук, доцент,
учений секретар Національної академії
керівних кадрів культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0002-9569-584X>
trevaa@dakkkim.edu.ua

КЛАСИЧНА ХОРЕОГРАФІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ (НА ПРИКЛАДІ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОПЕРНИХ ТЕАТРІВ УКРАЇНИ У 2024–2025 РОКАХ)

Мета статті – проаналізувати класичну хореографію як інструмент культурної дипломатії (на прикладі міжнародної діяльності оперних театрів України у 2024–2025 роках). **Методологія.** У дослідженні використано такі загальнонаукові методи, як синтез та аналіз – для виокремлення двох аспектів класичної хореографії як елемента культурної дипломатії, порівняльний метод – для порівняння хореографічних міжнародних практик оперних театрів України у 2024–2025 роках. **Наукова новизна** статті полягає в аналізі класичної хореографії як інструмента культурної дипломатії на прикладі міжнародної діяльності Національної опери України, Одеської національної опери, Дніпровського академічного театру опери та балету та Львівської національної опери у 2024–2025 роках. **Висновки.** На основі аналізу хореографічних постановок національних оперних театрів у 2024–2025 роках та їх репрезентації на міжнародному рівні й віртуальному середовищі стверджено, що хореографічне мистецтво постає провідним мистецьким інструментом сучасної культурної дипломатії. Його універсальність та пластичність дають змогу представляти культурну спадщину та маніфестувати національні цінності України як складову європейського хореографічного контексту. Гастрольна діяльність у країнах Європи та Японії сприяє розвитку підтримки українського хореографічного мистецтва у світі. Варто визначити два основні аспекти балетів у представництві України: міжнародний та національний. Перший – втілений шляхом спільних проєктів з європейськими колегами, що дозволяє Україні інкорпоруватися в інтернаціональні хореографічні тенденції, про що свідчать гастрольні балети «Жізель» А. Адана та «Дон Кіхот» Л. Мінкуса. Другий – розкривається через репрезентацію та промоцію українського культурного продукту на міжнародних цифрових платформах OperaVision та артколаборації Opera Europa Next Generation, прикладом якого може слугувати балет «Тіні забутих предків» Львівської національної опери.

Ключові слова: культурна дипломатія, хореографічне мистецтво, культурні цінності, оперний театр, національна культура.

Korysko Natalia, Associate Professor, Honored Worker of Culture of Ukraine, Associate Professor at the Department of Choreography, National Academy of Culture and Arts Management, Reva Tetiana, PhD in Political studies, Associate Professor, Secretary of Academic Council, National Academy of Culture and Arts Management

Classical Choreography as a Tool of Cultural Diplomacy (On the Example of International Activities of Ukrainian Opera Theatres in 2024–2025)

The purpose of the research is to analyse classical choreography as a tool of cultural diplomacy on examples of the international activities of Ukrainian opera theatres in 2024–2025. **Methodology.** The research applies general scientific methods such as synthesis and analysis to highlight two aspects of classical choreography as an element of cultural diplomacy, and the comparative method to compare the international choreographic practices of Ukrainian opera theatres in 2024–2025. **The scientific novelty** lies in the analysis of classical choreography as an instrument of cultural diplomacy using the example of the international activities of the National Opera of Ukraine, the Odesa National Opera, the Dnipro Academic Opera and Ballet Theatre, and the Lviv National Opera in 2024–2025. **Conclusions.** Thus, based on the analysis of choreographic productions of national opera theatres in 2024–2025 and their representation at the

international level and in the virtual environment, we can admit that choreographic art is a leading artistic instrument of contemporary cultural diplomacy. Its universalism and plasticity allow it to represent cultural heritage and manifest the national values of Ukraine as part of the European choreographic context. Touring in European countries and Japan contributes to the development of support for Ukrainian choreographic art in the world. It is worth identifying two main aspects of ballet in Ukraine's representation: the international and national contexts. The first is embodied in joint projects with European colleagues, which allows Ukraine to incorporate itself into international choreographic trends, as evidenced by the touring ballets 'Giselle' by A. Adam and 'Don Quixote' by L. Minkus. The second is revealed through the representation and promotion of Ukrainian cultural products on the international digital platforms 'OperaVision' and 'Opera Europa Next Generation', an example of which is the ballet 'Shadows of Forgotten Ancestors' by the Lviv National Opera.

Keywords: cultural diplomacy, choreographic art, cultural values, opera theatre, national culture.

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах одним з головних аспектів зовнішньої політики України є позиціонування її як держави з аутентичною культурою, що має сталі традиції європейського мистецтва та унікальну національну складову. У цьому контексті хореографічне мистецтво виступає одним з головних інструментів репрезентації культури, завдяки універсальності цього виду мистецтва, його візуалістики, пластичності та естетичній складовій, яка робить його легким у сприйнятті. На державному рівні хореографічне мистецтво представлено діяльністю державних творчих колективів та театрами, які продукують нові візії світової класики й власні балети, наповнені національними символами, образами та цінностями. Діяльність останніх актуалізувалася особливо в умовах воєнного стану, коли необхідно фокусувати увагу аудиторії до нашої держави та її культури.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання культурної дипломатії є предметом гуманітарного дискурсу, що втілюється в різних підходах у сучасній науці, а саме: політологічний – культурна дипломатія з погляду міжнародної політики та національної безпеки (Н. Кащенко [4], Н. Мартинюк [9], О. Розумна [13], Н. Сербіна [15], О. Кучмій [15]), комунікативний – представлений дослідженням М. Кушнарської [8], культурологічний (І. Костира [7], М. Шевченко [7], Н. Янченко [7], І. Коржук [6], А. Сендецький). Хореографічне мистецтво як носій національної ідентичності набуло розвитку в працях А. Підлипської [11], І. Климчук [5], В. Нечитайла [10]. Роль українського хореографічного мистецтва в репрезентації культури на міжнародній арені представлено в дослідженнях В. Драча, що акцентує на бальній хореографії [2]; В. Рубана, що розкриває танцювальні проєкти України у Великобританії та Сполучених Штатах Америки як інструменти культурної дипломатії [13]. Також варто відзначити колективну наукову працю львівських дослідників на чолі з

О. Плахотнюком «Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс)» [16]. Зараз гастрольна та міжнародна діяльність в умовах правового режиму воєнного стану театрів активно триває, де одне з провідних місць посідають їх балетні постановки, що, з одного боку, дозволяють представляти українську культуру, її культурну спадщину та цінності, а з іншого – позиціонувати національне мистецтво як частину європейського хореографічного простору. Ці фактори зумовлюють потребу ґрунтовнішого дослідження класичної хореографії.

Мета статті – проаналізувати класичну хореографію як інструмент культурної дипломатії на прикладі міжнародної діяльності оперних театрів України у 2024–2025 роках.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до визначення міжнародної організації «Інститут культурної дипломатії», культурна дипломатія – це цілеспрямований і стратегічний обмін ідеями, цінностями, традиціями та іншими проявами культури з метою налагодження розвитку соціально-культурної співпраці, взаємоповаги та просування національних або міжнародних інтересів. До основних акторів культурної дипломатії належать державні установи, органи державної влади, приватні та громадські організації, кожен з яких сприяє досягненню більш широкої мети – побудові довіри та діалогу між різними культурами [21]. У цьому контексті одну з провідних ролей у цьому процесі відіграє такий тип закладів культури, як театри, які репрезентують різні форми мистецької діяльності – від драматичних творів до пластики, музики та хореографії.

У нашому дослідженні ми акцентуємо на хореографічних виставах українських театрів – балетах, які в сучасних умовах можуть виступати інструментом транслявання цінностей і репрезентації культурної спадщини країни та її сенсів у міжнародному просторі й на віртуальних європейських платформах.

Національна опера України протягом грудня 2023–2024 року провела гастрольні виступи в Парижі за підтримки Production International Albert Sarfati. Артпростором виступив Театр Єлисейських Полів, з яким Національна опера України співпрацює з 2018 року. Для французького глядача театр привіз тематичну різдвяний балет «Снігова королева» з провідними солістами – Х. Шишпор, О. Карандєєва, О. Кіф'яр-фон-Краймер, М. Сухоруков, Я. Ткачук, І. Авдієвський та ін. Євген Кайгородов оновив хореографію Аніко Рехвіашвілі. На початку 2025 року завершився гастрольний тур у Японії, який охопив понад 10 міст (Токіо, Окаяма, Кіото, Хіросіма та ін.) [19, 165]. Цей тур був присвячений презентації хореографічного мистецтва України та його здобутків: японська аудиторія побачила фрагменти світової класики «Корсар», «Пахіта», «Коппелія» та балет «Жізель» А. Адана.

У червні 2025 року в межах міжнародної співпраці з Великобританією Національна опера України представила спільну з британськими митцями постановку балету «Норовлива донька» Л.-Ж. Ф. Герольда в хореографії Фредеріка Аштона. Постановником виступив хореограф Жан Крістоф Лесаж, сценографом – Оскар Ланкастер, а диригентом – Віктор Олійник. Цей мистецький проєкт дозволив презентувати український театр як частину європейського хореографічного простору, який, незважаючи на воєнні дії, продовжує працювати попри складні умови.

В умовах правового режиму воєнного стану Одеський національний академічний театр опери та балету продовжує свою активну гастрольну діяльність країнами Європи, серед яких: Франція, Німеччина, Швейцарія, Італія. Основний акцент театр робить на музичній складовій, однак у 2023 році він представив свою хореографічну візію світової класики – балет «Дон Кіхот» Л. Мінкуса в Греції, Нідерландах та Бельгії.

При цьому з метою репрезентації національної культури 24 травня 2025 року Одеський національний академічний театр опери та балету представив нову хореографічну візію твору Лесі Українки «Лісова пісня». Балет Lisova композитора Тимофія Старенкова є сучасною інтерпретацією класичного сюжету. Головним хореографом та автором лібрето виступила засновниця театру модерн-балету OSDC Олеся Шляхтич, яка створила неокласичний балет з проєктуванням його на

теперішнє. Поєднання авторкою класичних елементів із сучасними дозволило екстраполювати історію кохання Мавки в універсальну площину, що не обмежена часовим простором. Для підсилення ефекту розмитості хронотопу подій сценографи П. Богомазов і П. Лебединець та дизайнер відеоінсталяцій А. Савдєєв створили мінімалістичний візуальний супровід, який дозволяв передавати чуттєвість і характер вчинків головних героїв, зокрема, зелена палітра кольорів втілювала у собі природність, містицизм та потойбічність міфічних істот (Русалка, Водяник, потерчата), червоний – пристрасть та спокусу (Перелесник), сірий (темносірий) – земний світ, асфальт та урбанізм. Ці образи та їх трансформація протягом вистави також відображалися в костюмах М. Руденко, зокрема, білий – Мавка (О. Добрянська, А. Корно), зелено-бежеві тони – русалок, чорний (шкіряний) – Перелесника, сірі піджаки, чорний піджак – Килина та втілення світу людей [18].

Цікавим елементом є образ Лукаша, які втілили Р. Лобкін та С. Скриннік, візуалістика його презентації залежить від контексту земного або міфічного виміру, також автори постановки передали музику головного героя у формі навушників, які він одягає Мавці, і в ній прокидаються почуття. За допомогою класичних героїв творчий колектив рефлексує на сцені категорію «любові», що втілюється в декількох грецьких формах – «ероса» та «агапе» як дихотомію «тілесного» – «духовного». Також постановки метафорично передають протистояння природної та штучної культури, що зображено в зміні сцен, коли після Килини та людей залишається різне сміття, а міфічні істоти очищають його, ніби природа виборює своє право на існування [16].

У 2024 році на міжнародній арені Львівська національна опера презентувала свої постановки класичних балетів «Жізель» А. Адана та «Дон Кіхот» Л. Мінкуса туром в країнах Скандинавії та Балтики, а саме виступи відбулися в Естонії та Фінляндії. При цьому театр активно репрезентує національний хореографічний контент на цифрових платформах, зокрема OperaVision у межах співпраці з європейською організацією Opera Europe.

Наприкінці 2023 року Львівська національна опера представила для глядача балет за мотивами Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків» Івана Небесного. Авторський склад вистави об'єднав українських та литовських митців: хореограф-

постановник – Артем Шошин, режисер та лібретист – Василь Вовкун, сценограф – художник Арвідас Буйнаускас, диригент – Юрій Бервецький [20]. Постановка є зразком неокласичного підходу в хореографії, він розкритий у метамодерністській формі, що втілюється в різних її складових – пластичність, синкретизм, концепт «бінарності» та варіативність світла. По-перше, хореографія А. Шошина в тандемі Т. Куруоглу характеризується еклектикою класичної хореографії з модерною пластичністю, що втілюється в авторських мізансценах, де виконавці завмирають у різних фігурах як прийом емоційного наповнення художніх образів або слугують елементами сценографії. По-друге, це синкретизм різних видів мистецтв, а саме режисер комбінує візуалізм із музикою [1, 209], доповнюючи їх елементами хорових партій, що застосовують для підсилення чуттєвого контексту деяких мізансцен. Аналізуючи різні постановки В. Вовкуна, відзначимо, що такий тип естетичного синкретизму є однією з особливостей його авторського стилю. При цьому хор у досліджуваному балеті втілюється у двох формах – світлій та темній, зокрема, у другій дії вистави він з'являється на сцені в костюмах Наталії Міщенко, які передають образи лялькомотанок. По-третє, образ «бінарності» світобудови, що простежується крізь всю виставу. Ця амбівалентність відображена в сценографії, де одним із центральних елементів виступає дерево, що росте вниз та вгору, і декорації – куби зі стелі, що, на думку сценографа, являють собою «Карпати ніби з паралельної реальності» [3]. Дерево в метафоричній формі поєднує два платонівські світи: світ ідей та світ речей, світ трансцендентного та пізнаваного, світ, як визначають постановники, «земного» та «небесного» кохання [20]. Останнє маніфестується в художніх образах головних героїв Івана (Арсен Марусенко), Марічки (Анастасія Бондар), Палагни (Мар'яна Гресь) та Чугайстра (Олександр Омельченко), а також їх колірній палітрі: білий – чистота, червоний – пристрасть, чорний – потойбіччя, сірий – буденність. По-четверте, варіативність світла створює ілюзію плинності часу та слугує інструментом переходу між сценами й трансформацією бачення навколишнього світу героями. А. Буйнаускас за його допомогою візуалізує драматичність подій, які відбуваються на сцені в переплетінні із символічними образами: партія – Вогню,

загибель Марічки – Вода, ворожіння Палагни, сутичка двох родин Гутенюків із Палійчуками.

Ця хореографічна візія як український культурний продукт, який об'єднав у собі національні культурні наративи, традиції із сучасністю, було репрезентовано на національному та міжнародному рівнях. На державному рівні вистава у 2024 році стала лауреатом Всеукраїнського театального фестивалю-премії «ГРА», до складу журі якого входили театральні діячі Норвегії, Естонії, Польщі та Фінляндії, а за лібрето В. Вовкун отримав Шевченківську премію у 2025 році.

Важливим аспектом стала презентація вистави для міжнародної аудиторії на цифрових платформах, зокрема на OPERAVISION у 2024 році. Ця платформа, транслювала її в Міжнародний день танцю – 29 квітня 2024 року – та розмістила у вільному доступі до 29 жовтня 2024 році [20]. Поряд із відеопостановкою глядачі могли ознайомитися з історією її створення, символікою та цінностями української культури й сучасним національним хореографічним мистецтвом, стверджуючи аксіологічну орієнтацію України на європейський артпростір. Отже, вона є зразком втілення культурної дипломатії на практиці та представництва нашої країни і її мистецької суб'єктності за кордоном.

На початку 2025 року Львівська національна опера поряд з Одеським та Дніпровським академічними театрами опери та балету, Національною оперетою України взяли участь у міжнародному європейському проєкті Opera Europa Next Generation, який спрямований на розвиток скілів щодо професійної відеотрансляції майстеркласів з класичної хореографії та створення відеоконтенту вистав для цифрових платформ. У межах цього проєкту нині на платформі OperaVision глядачі можуть ознайомитися з українським мюзиклом «Тигролови» у режисурі С. Павлюка, а 19 грудня 2025 року на пів року буде відкритий для переглядів балет «Лісова пісня» М. Скорульського Дніпровського академічного театру опери та балету в хореографічні постановці А. Литвинова [17].

Наукова новизна статті полягає в аналізі класичної хореографії як інструменту культурної дипломатії на прикладі міжнародної діяльності Національної опери України, Одеського національної опери, Дніпровського академічного театру опери та балету та Львівської національної опери у 2024–2025 роках.

Висновки. Отже, на основі аналізу хореографічних постановок національних оперних театрів у 2024–2025 роках та їх репрезентації на міжнародному рівні й віртуальному середовищі можемо стверджувати, що хореографічне мистецтво виступає провідним мистецьким інструментом сучасної культурної дипломатії. Його універсальність та пластичність дає змогу представляти культурну спадщину та маніфестувати національні цінності України як складову європейського хореографічного контексту. Гастрольна діяльність у країнах Європи та Японії сприяє розвитку підтримки українського хореографічного мистецтва у світі. Варто визначити два основні аспекти балетів у представництві України: міжнародний та національний контексти. Перший – втілений шляхом спільних проєктів з європейськими колегами, що дозволяє інкорпоруватися Україні в інтернаціональні хореографічні тенденції, про що свідчать гастрольні балети «Жізель» А. Адана та «Дон Кіхот» Л. Мінкуса. Другий – розкривається через репрезентацію та промоцію українського культурного продукту на міжнародних цифрових платформах OperaVision та артколаборації Opera Europa Next Generation, прикладом якого може слугувати балет «Тіні забутих предків» Львівської національної опери.

Література

1. Вовкун В. В. Сучасні режисерські рефлексії щодо постановок «Сокіл» та «Алکید» Дмитра Бортнянського в Львівській національній опері. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. № 1. С. 207–212. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2022.257732>.
2. Драч В. В. Українське хореографічне мистецтво як інструмент культурної дипломатії: традиції та сучасні практики. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2025. № 2. С. 152–157. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2025.338921>.
3. Слєпких К. Новий погляд на українську класику: балет «Тіні забутих предків» у Львівській опері. *VOGUE.ua*. 2024. URL: <https://opera.lviv.ua/novyy-pohliad-na-ukrainsku-klassyku-balet-tini-zabutykh-predkiv-u-lvivskiy-operi-vogue-ua/> (дата звернення: 23.09.2025).
4. Кащенко Н. Сходінки культурної дипломатії для підготовки керівника-лідера задля національної безпеки України. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Екологія. Публічне управління та адміністрування*. 2023. № 3. С. 83–91. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2023-3.11>.
5. Климчук І. С. Українське хореографічне мистецтво 1950–1980-х років як чинник формування національної ідентичності : дис....кандидата мистецтв.: 26.00.01 – теорія та історія культури / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Міністерство культури та інформаційної політики України. Київ, 2021. 198 с.
6. Коржук І. О. Зміни аксіологічного змісту культурної дипломатії України в період 2014–2021 років. *Культурологічний альманах*. 2024. № (4). С. 343–348. DOI: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2024.4.41>.
7. Костиця І. О., Шевченко М. І., Янченко Н. М. Культурна дипломатія як ідентифікатор держави в контексті глобалізації. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2021. № 4. С. 20–25. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2021.250236>.
8. Кушнарєва М. Українська культурна дипломатія під час війни: досвід, проблеми, перспективи. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2023. Вип. 67. С. 35–53.
9. Мартинюк Н. Культурна дипломатія Світового Конгресу Українців як чинник популяризації України в світі (2014–2022). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Історичні науки*. Острого, 2023. Вип. 34. С. 152–160. DOI: [10.25264/2409-6806-2023-34-152-160](https://doi.org/10.25264/2409-6806-2023-34-152-160).
10. Нечитайло В. Народне хореографічне мистецтво України у соціокультурних умовах сьогодення. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2017. №2. С. 88–93.
11. Підлипська А. М., Цвєткова Л. Ю. Опрацювання культурних травм у танцювальних практиках: історичний контекст. *Танцювальні студії*. 2023. № 6(2). С. 106–115. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7646.6.2.2023.295167>.
12. Розумна О. М. Культурна дипломатія України: стан, проблеми, перспективи: аналітична доповідь. Київ, 2016. 53 с.
13. Рубан В. Проєкти діячів сучасного танцю як інструмент культурної дипломатії України в умовах воєнного стану. *Питання культурології*. 2023. №42. С. 270–285. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.42.2023.293800>.
14. Сендецький А. В. Роль незалежного театру у культурній дипломатії. *Гуманітарний корпус : збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії*. 2022. Вип. 46. С. 17–19.
15. Сербіна Н. Ф., Кучмій О. П. Культурна дипломатія як інструмент зовнішньої політики сучасної європейської держави. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2011. Вип. 100 (ч. І). С. 122–131.
16. Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс) : колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів : СПОЛОМ, ЛНУ імені Івана Франка кафедра режисури та хореографії, 2020. 308 с.

17. Forest Song). Dnipro Academic Opera and Ballet Theatre. 2025. URL: <https://operavision.eu/performance/forest-song> (дата звернення: 21.09.2025).
18. Lisova: балет. Одеська національна опера. 2025. URL: <https://operahouse.od.ua/events/lisova/> (дата звернення: 09.09.2025).
19. Reva T. The Forms of The National Operas Representation in The Virtual Environment under Martial Law (on The Example of The Activities of The Opera Theatres of Kyiv, Lviv and Odesa in 2022). *Kultura i suchasnist: almanakh*, 2023. №1. С. 162–167.
20. Shadows of Forgotten Ancestors. Lviv National Opera. 2024. URL: <https://operavision.eu/performance/shadows-forgotten-ancestors> (дата звернення: 21.09.2025).
21. What is cultural diplomacy? URL: https://www.culturaldiplomacy.org/index.php?en_culturaldiplomacy (дата звернення: 30.09.2025).

References

1. Vovkun, V. (2022). Modern director's reflections of Dmytro Bortnianskyi's 'Sokil' and 'Alkid' in the Lviv National Opera. *Herald of National Academy of Culture and Arts Management*, 1, 207–212 [in Ukrainian].
2. Drach, V. V. (2025). Ukrainian Choreographic Art as an Instrument of Cultural Diplomacy: Traditions and Modern Practices. *Herald of National Academy of Culture and Arts Management*, 2, 152–157 [in Ukrainian].
3. Yeletskykh, K. (2024). A New View of Ukrainian Classics: the Ballet 'Shadows of Forgotten Ancestors' at the Lviv Opera. *VOGUE.ua*. Retrieved from: <https://opera.lviv.ua/novy-pohliad-na-ukrainsku-klassyku-balet-tini-zabutykh-predkiv-u-lvivskiy-operi-vogue-ua/> [in Ukrainian].
4. Kashchenko, N. (2023). Steps of Cultural Diplomacy for Training a Leader-Manager for the National Security of Ukraine. *Scientific Bulletin of the Vinnytsia Academy of Continuing Education. Series: Ecology. Public Management and Administration*, 3, 83–91. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2023-3.11> [in Ukrainian].
5. Klymchuk, I. S. (2021). Ukrainian Choreographic Art of the 1950s–1980s as a Factor in Forming National Identity: Dissertation ... Candidate of Arts Studies. Kyiv [in Ukrainian].
6. Korzhuk, I. O. (2024). Changes in the Axiological Content of Ukraine's Cultural Diplomacy during 2014–2021. *Cultural Almanac*, 4, 343–348. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2024.4.41> [in Ukrainian].
7. Kostyria, I. O., Shevchenko, M. I., & Yanchenko, N. M. (2021). Cultural Diplomacy as an Identifier of the State in the Context of Globalisation. *Herald of National Academy of Culture and Arts Management*, 4, 20–25 [in Ukrainian].
8. Kushnarova, M. (2023). Ukrainian Cultural Diplomacy during the War: Experience, Challenges, Prospects. *Scientific works of the V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 67, 35–53 [in Ukrainian].
9. Martyniuk, N. (2023). Cultural Diplomacy of the Ukrainian World Congress as a Factor in Promoting Ukraine in the World (2014–2022). *Scientific Notes of the National University "Ostroh Academy". Series "Historical Sciences"*, 34, 152–160 [in Ukrainian].
10. Nechytailo, V. (2017). Folk Choreographic Art of Ukraine in the Sociocultural Conditions of Today. *Herald of National Academy of Culture and Arts Management*, 2, 88–93 [in Ukrainian].
11. Pidlypska, A. M., & Tsvietkova, L. Yu. (2023). Working Through Cultural Traumas in Dance Practices: Historical Context. *Dance Studies*, 6(2), 106–115. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7646.6.2.2023.295167> [in Ukrainian].
12. Rozumna, O. M. (2016). Cultural Diplomacy of Ukraine: State, Problems, Prospects: Analytical Report. Kyiv [in Ukrainian].
13. Ruban, V. (2023). Projects of Contemporary Dance Figures as an Instrument of Ukraine's Cultural Diplomacy under Martial Law. *Issues in Cultural Studies*, 42, 270–285. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.42.2023.293800> [in Ukrainian].
14. Sendetskyi, A. V. (2022). The Role of Independent Theatre in Cultural Diplomacy. *Humanitarian Corpus*, 46, 17–19 [in Ukrainian].
15. Serbina, N. F., & Kuchmii, O. P. (2011). Cultural Diplomacy as an Instrument of Foreign Policy of a Modern European State. *Current Issues of International Relations*, 100(1), 122–131 [in Ukrainian].
16. Plakhotniuk, O. A. (Ed.). (2020). Ukrainian Choreographic Art in the Context of World Artistic Culture (Modern Multi-genre Discourse): Collective Monograph. SPOLOM, Ivan Franko National University of Lviv [in Ukrainian].
17. Forest Song (2025). Dnipro Academic Opera and Ballet Theatre. Retrieved from: <https://operavision.eu/performance/forest-song> [in English].
18. Lisova: Ballet (2025). Odesa National Opera. <https://operahouse.od.ua/events/lisova/> [in Ukrainian].
19. Reva, T. (2023). The Forms of the National Operas Representation in the Virtual Environment under Martial Law (on the Example of the Activities of the Opera Theatres of Kyiv, Lviv and Odesa in 2022). *Culture and Modernity*, 1, 162–167 [in English].
20. Shadows of Forgotten Ancestors (2024). Lviv National Opera. Retrieved from: <https://operavision.eu/performance/shadows-forgotten-ancestors> [in English].
21. What is Cultural Diplomacy? (2025). Retrieved from: https://www.culturaldiplomacy.org/index.php?en_culturaldiplomacy [in English].

Стаття надійшла до редакції 10.10.2025
Отримано після доопрацювання 12.12.2025
Прийнято до друку 16.12.2025
Опубліковано 29.12.2025